

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Едуард Мъгърдич Сарафян

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив

за дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

по докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“

на

Цуа Юндзън

докторант към катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“,

Факултет „Музикална педагогика“ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“

на тема: **„Източният Лу И и Западната класика“**

научен ръководител: **проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак**

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Дисертационният труд на тема **“Източният Лу И и Западната класика”** е в обем от 184 и съдържа увод, 7 глави, заключение и библиографска справка от заглавия изцяло на китайски език, но предвид спецификата на темата на труда, това е до голяма степен логично и резонно. Авторефератът е в обем от 58 страници, в които дисертантът успешно е синтезирал основните акценти от изследването, които на свой ред са в състояние да разкрият в пълнота съдържанието на Дисертационния труд.

Представените от докторанта публикации са достатъчно на брой и са както следва:

- „Представителните композитори от периода на академията за изкуства „Лю Сюн““ – Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, Годишник 2023;
- „Произходът на академията за изкуства „Лю Сюн““ – Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив – Пловдив Пролетни научни четения 2023;

- „Хоровата музика в академията за изкуства „Лу Сюн““ - Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив – Пловдив Пролетни научни четения 2023;

Личната **творческа биография** на докторанта (макар и оскъдна) разкрива част от художественотворческите постижения и афинитета му към педагогическа дейност.

Кратки биографични данни за докторанта

Докторант Цуа Юндзън е вокален педагог.

През 2007 г. постъпва във вокалния факултет на музикалната консерватория в Шънян.

През 2011 г. постъпва в Националната консерватория във Ферара.

През юли 2013 г. изпълнява главната роля в операта „Дон Карлос“ в град Ферара.

През май 2014 г. участва в 20-ия международен вокален конкурс „Кларето Томба“ в Италия и печели финала.

От 2015 г. работи в музикалното училище на Шънян, където преподава италианска вокална музика, като по това време публикува четири статии в провинциални списания.

През 2022 г. постъпва в Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. д-р Асен Диамандиев“– Пловдив, където е зачислен като докторант, с научен ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният от докторант Цуа Юндзън труд разглежда създаването и развитието на Академията за изкуства „Лу Сюн“ в Йенан и Североизточен Китай, дейностите на различните арт трупи, водещите композитори и тяхното музикално творчество, творческите характеристики и водещите жанрове на музиката на академията, заимстваните композиционни техники от западната класика, песенното и оперното творчество на Академията за изкуства „Лу Сюн“.

В Първа глава, авторът прави задълбочен анализ на историческата среда, приноса за развитието, арт трупи и техните художествени дейности и практики през двата основни периода в развитието на академия Лу Сюн . В първия период на развитие /периодът на Йенан 1938-1945 г./, авторът проследява последователното създаване на четирите основни факултета: „Драматично изкуство“, „Музика“, „Изящни изкуства“ и „Литература“. Динамичният процес на развитие на академията Лу Сюн е свързан и с

култивирането на студентския колектив, привличане на високо квалифициран преподавателски състав, разгръщане на мащабна композиторската дейност, разширяване на художествено-творческата дейност и не на последно място развиване на научноизследователската дейност. Във втория период на развитие известен като **Североизточен период на Академията за изкуства „Лу Сюн“ (1945-1953)** се създават редица литературни и художествени трупи, чиято основна цел е да бъдат активни на фронта и в революционната борба в тила. Основните задачи на тези трупи са били свързани с насърчаване на поземлената реформа, мобилизиране на масите и сътрудничество с войските в революционната пропаганда. Тяхната дейност е била свързана с художествени изпълнения и с дейности по събиране и компилиране на фолклорна музика.

Във Втора глава е представено създаването на отделни арт трупи, които имат забележителни постижения в организирането и осъществяването на музикалната дейност и изиграват много важна роля във формирането и насърчаването на духа на Академията в Йенан, като основните задачи на тези трупи са не само да спечелят масите, а и да разширят социалното си влияние. Първата от тези арт групи е била **експериментална**, като нейната основна насоченост е била свързана с поставяне на театрално-музикални представления и изследване на театралното изкуство. През 1939 г. се създава **„Дружество за изследване на народни песни“**, с цел да бъдат събират и изследват народните песни в района на град Йенан и след това да бъдат публикувани в колекции и нотни издания. Успоредно с това, за постигане на по-добри резултати в изследването, реформата и популяризирането на традиционната китайска опера, през 1940 г. Академията за изкуства „Лу Сюн“ създава **Група за изследване на пекинската опера**. През същата година се създава **Музикална работна група**, която има за цел да изучава музикалната теория и методи на изпълнение, да извършва масова дейност и да популяризира музикалните знания. Работната група включва три отдела: изследователски, изпълнителски и музикален отдел. Основните идеи и ценности са на гореизложените трупи са идентични и се подчиняват на нуждите на революцията, като се опитват да се вкореняват се сред народните маси и настоятелно пеят за революцията.

В Трета глава се разглежда музикалното образование в Академията за изкуства „Лу Сюн“ в двата основни периода. **В първия период** основните цели на академията са били свързани с култивирането и обединяването на професионалисти в литературата,

музиката и изкуството, които да се посветят на литературно-художествени дейности по време на Антияпонската война през етапа на Новата демокрация. Преподавателският състав в този период е бил изграден от известни учени и теоретици, видни поети, романисти, драматурзи, композитори, певци, изпълнители, художници и режисьори. **Втория период** се характеризира с осъществяване на литературно-художествена пропагандна дейност под формата на изкуства, които са популярни сред местните хора. В резултат на това професионалното музикално образование в Академията в Североизточен Китай и развитието на местната музикална култура навлизат в нов исторически етап. Този период се характеризира с насърчаването творческите практики и със засилен фокус върху местната фолклорна музика.

Четвърта глава е разделена на два основни дяла. **Първият** представя водещите композитори в академията в лицето на великият майстор на хоровото пеене - Сиен Синхай, революционният музикант – Лю Дзи, видният китайски композитор и музиколог Ан Бо, педагогът Ма Къ, известната композиторка и пианистка Дзи Мин – известна и като лидерка на народната музика, композиторът Лю Чъ – известен под псевдонима Сяо Шан и известният композитор и музикален педагог Ли Дзиефу.

Вторият дял разглежда представителни произведения, с препратки към западната класика.

Петта глава разглежда творческите характеристики на песните от Академията за изкуства „Лу Сюн“, пристигането на чуждестранни музиканти в академията и историческото значение на създаването на песни в изследваното от докторанта висше училище. Създадените през **първия период** творби са били предимно песни по фолклорни мотиви, към които са прибавени нови текстове. Езикът на тези песни е бил популярен и разбираем за всички, наситен със силен привкус на живота. Творческите теми на песенните творби през **втория период** на развитие са идвали основно от реалния живот.

В Шеста глава докторантът прави детайлна съпоставка между хоровото творчество на Академията за изкуства „Лу Сюн“ в Йенан и западната класика. развитието на западното хорово изкуство е разграничено в три основни периода: на формиране, на развитие и зрялост и на иновации. развитието на китайското хорово изкуство е разделено на четири етапа: Първи етап: от края на 19-ти век до 20-те години на 20-ти век, Втори етап: от 30-те до края на 40-те години на 20-ти век, Трети етап: от началото на 50-те до края на 70-те години на 20-ти век и Четвърти етап: от 80-те години

на 20-и век до наши дни. Развитие на хоровото изкуство в Академията за изкуства „Лу Сюн“ и сблъсъкът му със западната класика се осъществява посредством прилагане на нови полифонични техники като контрастна полифония, канонична имитации и свободна fuga с характеристики на двойна имитация. От друга страна в хоровите произведения хармоничният език става много по-богат и креативен, чрез прилагане на променливи тонове и модуляции.

В Седма глава се прави аналитична съпоставка между оперното творчество в Академия за изкуства „Лу Сюн“ и западната класика. Авторът представя различните етапи, в които се утвърждава китайската опера като разглежда характеристиките на жанровото творчество, музикалния стил, структурата, модела на творчество и иновативните подходи.

Формулираните от дисертанта **приноси** на труда кореспондират пряко с поставените предварително цели и задачи на изследването и са изложени напълно коректно, както следва:

- Представената научна разработка е първото изследване и обобщение на историческото развитие на двата периода на Академия за изкуства „Лу Сюн“ /Yan'an LUYI и Northeast LUYI/, развитието на музикалното образование, въвеждането и създаването на музиканти и много други аспекти. Това е подробен разказ за произхода и развитието на музикалното образование в Китай, който служи като отправна точка за развитието на музикалното образование в Китай чрез намиране на проследимост на причината.
- Посредством изследването на ранните форми на музикалното образование в Китай се обобщава характерният начин на китайското музикално образование, което играе роля за насърчаване на по-нататъшното разбиране на китайското музикално образование и развитието на музикалното образование.
- Посредством анализа и изследването на три музикални жанра, особено обобщението на сблъсъка между китайските музикални произведения от периода на Лу И и западната музика, ясно е разработена посоката на развитие на китайската музика, което е отлично средство за разпространението и развитието на китайската музика на световната сцена. В статията са цитирани голям брой

генеалогични изследвания, които щателно описват творческите характеристики и стиловете на ранната китайска музика, както и развитието и разпространението на китайската музикална култура.

Давам своята положителна оценка за дисертационния труд на **Цуа Юндзън** „Източният Лу И и Западната класика“ под умелото научно ръководство на проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак. Считаю, че дисертационният труд на **Цуа Юндзън** изцяло отговаря на изискванията по Закона за развитие на академичния състав на Република България. Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на **Цуа Юндзън** образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.

14.02.2025 г.

гр. Пловдив

Изготвил:

/доц. д-р Едуард Сарафян/